

inter nominandos designatos. Ordo Scripturæ quando nullam sit aptus tribuere prælationem. Transactio circa bona fideicommissa subiecta non afficit venientes jure proprio tam si desinita est bona fide, quam si non comprehendit nisi jus transigentium. Transactio super successione testamenti tabulis non lectis est nulla juxta Text. in L. de his ff. de transact.

SUMMARIUM.

- 1 Nominatus in vim facultatis datæ à Testatore habeatur ac si ab ipso esset directè vocatus, & n. 17.
- 2 Nominati primo loco censentur à Testatore prædicti. Limita ut num. 16.
- 3 Alternativa inter plures in quos cadit affectionis ordo resolvitur in disjunctivam. Declara ut num. 7.
- 4 Ordinem à Testatore datum tenetur sequi is qui habet facultatem nominandi.
- 5 Limita si talis facultas est libera & num. 6. ubi datur ratio.
- 8 Verba, à qui boni lui sembrera, præ se ferunt liberam voluntatem.
- 9 Ideo ad arbitrium boni Viri non sunt coarctanda.
- 10 Item verbum libet.
- 11 Et verba sua lectio.
- 12 Filiorum causa in successione legitima potior est quam aliorum.
- 13 Item in successione testamentaria.
- 14 Lineæ prærogativa in primogeniuris vincit gradum, sexum, & ætatem.
- 15 Testator eadem qua in hæredem censetur moveri dilectione in suos filios.
- 18 Transactio non afficit vocatos jure proprio in fideicommissis.
- 19 Maxime deficiente utilitate fideicommissi.
- 20 Hæres factum auctoris impugnare non potest.
- 21 Filius non præsumitur hæres Patris in præjudicialibus.
- 22 Declaratio super qualitate hæreditaria ab alio facta filio absenti, & non ratificanti, non nocet.
- 23 Qualitatem hæreditariam excludit declaratio transigendi nomine fideicommissario.
- 24 Additionem hæreditatis non probant declarationes erroneè emissa.
- 25 Transactio à Patre facta pro jure suo non comprehendit jus filiorum.
- 26 Amplia licet fuerit iniura pro se & hæredibus & de ratione. num. 27.
- 28 Transactio super successione non lecto testamento est nulla.
- 29 Amplia si unus ignoraverit, alius sciverit testamenti dispositionem.
- 30 Transactio enormissimè lesiva dicitur nulla ex defectu consensus.

DECISIO XXI.

Hieronymus De Sannazariis A' Ripa, instituit anno 1658. sibi hæredem Universalem Tranquillum ex fratre Nepotem, cum onere in casu obitus, di rendere, e restituire i deni Beni, & Eredua à quello de suoi fratelli Nipote del detto Testatore, o à tal altro de più prossimi Parenti del detto Signor Tranquillo, que bon lui sembrera de choisir, id est, che vorrà eleggere, della Famiglia però, e Cognome de Sannazari. Tranquillus autem anno 1677. quo tempore per obitum Hieronymi fuit apertum illius Testamentum, cum commoraretur in Civitate Papiensi Ducatus Mediolani, & inscius fuisset dicti Testa-

menti conditi à Patruo in Civitate Cavallicensi, inductus fuit à Joanne Antonio, & Julio fratribus, quos non latebat dicta dispositio, ad ineundam cum eis transactionem super dictis bonis Hieronymi communis Patruo; At postmodum ipse quoque Tranquillus certior factus de his, quæ dictus Patruus sui favore disposuerat, Judicium introduxit pro rescissione dictæ transactionis, & pro Immissione ad bona fideicommissaria Hieronymi ad ipsum privativè, Jure propriæ vocationis pertinentia; Cumque contrariam Sententiam passus fuerit latam à bon. mem. R. P. D. Altovito, tunc Auditore Eminentissimi Legati Avenionensis, ab ea Causam in gradu appellationis committi obtinuit bon. mem. Mattheo olim nostri Ordinis Auditori, & postea S. R. E. Cardinali per quem die 21. Junii 1683. proposito Dubio super Insufficiencia transactionis prædictæ rescriptum fuit, Dilata, & coadjuventur probationes.

Ab inde citrà nil aliud in Causa à Tranquillo gestum fuit, quia vix redux ad Patriam, ibi decessit anno 1687. condito prius Avenione suo Testamento, in quo utendo facultate, ut supra, sibi ab Hieronymo Patruo concessa, in illius bonis Primogenialibus in Successorem nominavit, & elegit Hieronymum de Sannazario suum filium, qui proinde monitus de dicta pendencia Litis in Sac. Rota inter ejus Patrem, & Patruos vertentis, illam persequitur coram Me, in locum Cardinalis Matthei subrogato pro obtinenda Immissione ad dicta bona Primogenituræ Hieronymi senioris, detenta à Joanne Antonio, altero ex dictis Patruis, dumtaxat superflite; Unde disputandum hodie dedi Dubium, An sit danda Immissio, seu potius obstat transactio, quod resolutum fuit, affirmativè quoad primam partem, negativè quoad secundam.

Nam pro Immissione Hieronymus fundatam habet Intentionem in Testamentaria dispositione Hieronymi senioris, in qua ille Tranquillo sui fratris filio, & hæredi ab ipso scripto dictam facultatem dedit eligendi, & nominandi Successorem in sua Primogenitura; Ideoque cum Tranquillus nominaverit dictum Hieronymum Actorem ejus filium, iste habetur perinde ac si directè hæres institutus fuisset ab ipso conditore Primogenituræ, per Text. in leg. unum ex familia, ff. de legat. 2. Paris. consil. 17. num. 12. lib. 2. Fusar. de Substitut. quest. 511. numer. 5. & seqq. Molin. de Primogenitur. lib. 2. cap. 4. num. 5. Mierex de Majorat. part. prima quest. 48. num. 26. Rot. cor. Bich. decis. 572. num. 42. & cor. Emerix jun. decis. 1703. num. 5.

Nec turbat Hieronymum Testatorem in cedenda Tranquillo dicta facultate nominandi, usum fuisse alternativam, & in prima illius parte posuisse proprios Nepotes fratres Tranquilli; In secunda verò Consanguineos proximiores, sub quorum colectivo nomine comprehensum dumtaxat dici possunt filii Tranquilli ex quo inferebatur, eundem Tranquillum, eligere non potuisse proprium filium ad exclusionem suorum fratrum Nepotum ipsius Testatoris, in prima parte alternativam positorum, tum quia prius nominati, intelliguntur prius vocati, ut sensit Gloss. in leg. cum ita §. In fideicommissis, ff. de legat. 2. Mant. de conjecl. ultim. volunt. lib. 6. tit. 13. num. 11. Donad. de renunc. cap. 10. num. 77. Rot. in recent. decis. 485. num. 3. part. 4. Tum etiam quia, ea est virtus alternativæ, ut posita inter personas, respectu quarum considerari potest ordinata aliqua affectio, seu prædilectio Testatoris, retineat naturam disjunctivæ inter

inter easdem inducentis ordinem graduale, juxta Text. apertos in leg. Cum Pater §. A te peto, ff. de legat. 2. leg. hæredes mei §. Peto à te, ff. ad Senat. Consult. Trebell. Castill. controuv. Jur. lib. 2. cap. 26. num. 5. & seqq. Rot. in Carpentoraten. Primogenituræ inter impress. ad ornat. Cardin. de Luc. de fideicommiss. decis. 42. & decis. 43. num. 8. & 9. lib. 10. Ita quidem, ut hæres in eligendo, eundem ordinem Testamenti, & Testatoris prædilectionem servare teneatur, L. cum Servus 81. ff. de condit. & demonstrat. Fontanel. decis. 525. numer. 23.

Discursus namque iste procedens in casu puræ alternativæ, & arbitrii hæredi tributi, in quibus terminis intelligendæ sunt auctoritates in objectione mox allegatæ, locum minimè sibi vindicat, quando eidem hæredi data fuit libera facultas, & potestas nominandi personam, quancumque de genere eligibilem, tunc enim in nominatione præferre potest, quem ipse maluerit, etiam disparis gradus ad Text. in leg. cum quidam 24. & leg. unum ex familia 66. §. Si de falcid. leg. cum Pater 79. §. Rogo ff. de legat. 2. leg. ex facto 17. §. Si quis rogatus il 2. ff. ad Trebell. Bart. in leg. cum quidam num. 4. ibique Cuman. num. 3. Bald. in leg. unum ex familia §. itaque, Faber de error. pragmat. decad. 53. error. 3. in fin. Molin. de Primogen. Hispan. lib. 2. cap. 5. num. 5. & seqq. ibique Adde. num. 4. & seqq. Mierex de major. part. prima qu. 72. num. 2. Card. de Luc. de fideic. disc. 56. num. 4. Fontanel. dec. 525. & 526. per tot. Rot. in dicta Carpentoraten. Primogenituræ impress. ad ornat. Card. de Luc. de fideic. decis. 42. & decis. 43. utrobique num. 1. confirmata 8. Maii 1705. §. Inconcessum cor. Molines, & 25. Januarii 1706. cor. Kainuz, ob eam optimam rationem, quod is, qui habet talem amplam facultatem nominandi, non est merus executor, & Minister, sed Jure quodam modo proprio, illam exercere dicitur inter omnes personas de certo genere Testatoris Judicio vocatas, proptereaque, ne illa inutilis reddatur, nec ordinem scripturæ in eligendo sequi tenetur. Molin. de Primog. Hispan. lib. 2. cap. 5. num. 3. Castill. quotid. Jur. controuv. lib. 4. cap. 36. num. 55. & 68. Torr. de Primog. part. 3. cap. 27. num. 9. Fontanel. decis. 525. num. 3. 9. & 12. & decis. 526. num. 3. Nec alternativa hoc casu secum ferre valet ordinem per prius, & posterius respectu primo loco nominati, nec præsumptionem prædilectionis, satis quippè est, eam in alterutro extremis disjunctis verificari, ad Text. in leg. si is qui ducenta 14. §. Si quis leget, vers. utrum ita, ff. de reb. dub. Peregrin. de fideic. art. 13. num. 34. Rot. cor. Bich. decis. 58. n. 7. cor. Emerix jun. dec. 1209. num. 2. & decis. 1342. num. 3. Quod autem Tranquillo in nominatione successoris in Primogenitura, concessa fuerit ampla, & effrenata potestas, probant verba illa testamenti Hieronymi, que bon lui sembrera; Ea enim cum ex communi Gallorum loquendi usu, Regionisque consuetudine, significant liberam voluntatem, atque placitum, ut docet Richelet in suo Lexico lit. B. verb. Bon. vers. Bon, ce mot, accipienda sunt pro libero prorsus arbitrio, non pro illo boni Viri, ut tradit Andr. ab Exea in cap. 1. n. 388. 391. & seq. de Constitut. Guidopap. quest. 475. num. 1. Menoch. de arbit. lib. 1. quest. 8. n. 10. lib. 1. & de verbo libet, cui certè æquivalent dd. verba, que bon lui sembrera, est Text. in leg. fideic. libertas 46. ff. de fideic. libertat. Nat. cons. 118. num. 4. Grat. discept. foren. cap. 58. num. 21. Castill. quotid. contr. Jur. lib. 4. cap. 36. num. 49. Surd. decis. 272. num. 15. Pereir. Decisiones noviss. ad Castellum de Alimentis.

decis. 25. num. 5. Triflany. decis. 9. num. 24. & de verbis sua lectio, licet minus amplis, Rot. in d. 11 Carpentoraten. Primogen. dec. 42. & dec. 43. utrobique n. 1. impress. ad ornat. Card. de Luc. de fideicommiss.

Imò verò si Tranquillus, nominationem edere debuisset arbitrio boni Viri, adhuc cogi potuisset, illam exercere favore unius ex suis filijs, omnis fratribus; In successione enim prædicta, tum ex mente Juris, prima, & potior causa est illa liberorum, sive agatur de successione legitima, de qua in §. & toto tit. Instit. de hæredit. que ab In- 12 test. defer. & §. 1. Auth. cod. tit. sive res sit de successione Testamentaria, ad Text. in leg. cum ita §. In fideicommiss. ubi communitur scribentes ff. de legat. 2. Tum ex natura successione deferendæ, sempre servando l'ordine della Primogenitura; In Primogenitura namque primò spectatur prærogativa Lineæ, vincens illam gradus, sexus, & ætatis, Valenzuel. consil. 97. num. 12. Molin. de Primog. 14 Hispan. lib. 1. cap. 3. num. 11. & seqq. Rot. in Bononien. fideic. Alexii de Ursis super portione Annibalis 27. Junii 1710. §. 19. cor. Reverendiss. D. Meo Aldrovando, & in Bononien. Primogenitura de Cultellis 29. Januarii 1714. §. Hæcenus animadversa cor. R. P. D. Meo Falconerio Almae Urbis Governatore; Tum demum ex verisimili Testatoris voluntate, ex eo elicit, quod quemadmodum inter omnes suos Nepotes prædilexit Tranquillum, ita simili prædilectione, respexit censetur, omnes illius filios, atque descendentes, Barbat. cons. 10. numer. 3. & seqq. lib. 2. Bellon. jun. cons. 17. num. 88. & seqq. Peregrin. de fideicommiss. art. 27. num. 15. Neque his omnibus obesse potest materialis ordo scripturæ favens fratribus Tranquilli, quia ille cum sit simplex conjectura, designans æqualem fuisse ordinem intellectus, prævalere haud valet, Ordini juris, naturæ successione, & verisimili disponentis voluntati, Leg. 16 Moribus 2. §. Sed si extiterit ff. de vulg. leg. cum Pater §. Fidei sue ff. de legat. 2. Faber de error. pragmat. decad. 53. num. 3. in fin. Card. de Luc. de fideic. disc. 132. num. 8. Rot. in rec. dec. 354. n. 39. part. 11.

Firmato autem bono Jure Hieronymi pro Immissione ad Bona Primogenitalia Hieronymi senioris, ex eo sequitur, eidem nullo pacto obstare posse transactionem à Tranquillo Patre celebratam cum Julio, & Joanne Antonio fratribus suis; Ipse namque utpote veniens ad successionem hanc ex nominatione, & electione sui favore facta à dicto Tranquillo Patre, ex certo genere personarum eligibilem, cum Jus suum recognoscat à Testatore, qui dedit facultatem ita nominandi, non à Patre nominante, Cujac. in lib. 19. quest. 17 Papin. ad leg. unum ex familia §. Si de falcid. ff. de legat. 2. tom. 1. oper. posth. fol. 534. lit. B. & seqq. Capon. contr. 8. art. 3. numer. 1. Tondut. resolut. Crvil. cap. 50. num. 33. Rot. cor. Emerix jun. decis. 1164. num. 9. & inter impress. ad ornat. Card. de Luc. de fideic. decis. 46. num. 4. Propterea affici nequit dicta transactio, quæ non nisi Jus competens ipsis Transigentibus comprehendere apta est; At non etiam illud, quod horum filijs ex propria persona competeat leg. si unus ante omnia ff. de pact. Faber in Cod. lib. 2. tit. 3. definit. 1. Rocc. disput. Jur. select. disput. 2. num. 46. Rot. in recent. decis. 379. num. 3. part. 11. decis. 81. num. 29. part. 6. & in Tridentina Juris patronatus 26. Martii 1703. §. Respectu cor. Eminentiss. D. Card. Scorto; Præsertim quia directæ est ad everfionem Primogenituræ, quando